

nímu řádu odpovídá výrok žalovaného úřadu, jímž uložil stěžovatelce, aby v dané lhůtě zřídila si rabína.

Poněvadž nejvyšší správní soud dospěl, jak svrchu uvedeno, k závěru, že výrok ten v zákoně odůvodněn není, uznal na jeho zrušení podle § 7 zák. o správ. soudě.

Č. 944.

Stavební právo: * Přiměřenost spojení dvoru s ulicí dlužno, i pokud jde o zabezpečení snadného přístupu za účelem prací hasičských, posuzovati jen s hlediska stavebního objektu, o který jde, a nikoli s hlediska budov sousedních.

(Nález ze dne 20. září 1921 č. 11477.)

V ě c: Jan a Františka K. v G. J. (adv. Dr. Fr. Kopecký z Čáslavě) proti zemskému správnímu výboru v Praze stran přístavby při domě č. p. — v G. J.

V ý r o k: Naříkané rozhodnutí se zrušuje pro nezákonnost.

D ů v o d y: Stěžovatel zažádal za povolení přístavby u svého jednopatrového domu čp. 137 v G. J. Podle předložených plánů šlo o to, aby dosavadní vjezd z ulice na dvorek domu mezi domem stěžovatelovým a sousedním domem čp. 138, široký 3.40 m a do výše zcela volný, byl ve výši I. patra zastavěn a takto přeměněn v pouhý průjezd široký 2.70 m a ve vratech 2.50 m, vysoký 3.05 m a podle hloubky domu 10.90 m dlouhý. Při stavební komisi stavební znalec uvedl, že z ohledů technických není proti projektované přístavbě námitek, budou-li splněny některé podmínky, které tu nepadají dále na váhu. Ku komisi přizvaný velitel hasičského sboru prohlásil, že při požáru byl by zamýšlenou přístavbou přístup do dvorku domu čp. 137 velice omezen, což vzhledem k zásobám hořlavin, které tam stěžovatel má pro svůj obchod uloženy, by se stalo všem okolním budovám osudným, ježto by hasičskému sboru nebylo možno hasící práce pro nedostatek místa tam konati; nemůže proto povolení k zamýšlené přístavbě doporučiti. Sousedé vznesli toliko námitky soukromoprávní. Na tomto základě bylo žádané povolení všemi instancemi odepřeno, posléze naříkaným dnes rozhodnutím z důvodu, že vjezd podle předložených plánů do šíře i do výše své omezený neposkytoval by »přiměřeného« spojení dvora s ulicí ve smyslu § 65 stav. řádu, zejména uváží-li se, že by tvořil vlastně jen chodbu, která by měla sprostředkovati spojení jednak do obytných místností, jednak na dvůr, na kterém se nalézá v poměru k zbývajícím nezastavěné ploše dosti rozsáhlé skladiště pro uschování sudů a zásob lihu pro obchod v domě provozovaný.

O podané stížnosti nejvyšší správní soud uvážil:

§ 65 stav. řádu nařizuje v druhé větě imperativně, že jest hleděti k tomu, aby dvory všude s třídami neb ulicemi uvedeny byly v »přiměřené spojení«. V jakém smyslu je tato přiměřenost míněna a podle kterých hledisek dlužno ji posuzovati, vysvětluje zcela jasně ze souvislosti s předchozím ustanovením § 65, kde se zdůrazňují ohledy zdravotnictví a policie

požárové, načež se praví dále, že »z týchž důvodů« dbáti jest o zachování event. rozšíření dvorů a přiměřené jich spojení s ulicí. Jsou tedy pro posouzení, je-li spojení dvora s ulicí »přiměřeno«, směrodatny ohledy zdravotnictví a policie požárové. Posouditi v těchto mezích přiměřenost spojení v konkrétních případech, ponechána je technickému uvážení stav. úřadu, aniž by jinak co do způsobu tohoto spojení, jeho rozsahu a pod. byly dány pozitivně nebo negativně nějaké další direktivy.

Ustanovení § 62, které v tom směru stížnost cituje, nepadá zde na váhu, poněvadž nařizuje toliko, že vjezdy a vchody do domů, které ve výšce jsou zastavěny, musí býti překlenuty, neupravuje však otázku, zda zastavění vjezdu s hlediska § 65 stav. ř. vůbec je přípustno.

Nemůže býti pochybnosti o tom, že na základě § 65 stav. ř. odepřítí lze povolení k přístavbě, která by rušila takové spojení dvora s ulicí, jaké je přiměřeno ohledům policie požárové, neboť dle § 36 stav. řádu dlužno v řízení konsensním zkoušeti stavební plány se zřetelem k tomu, co stanoví stavební řád, a ovšem tedy i se zřetelem na ustanovení § 65. Proti tomu nelze se dovolávat ustanovení § 858, druhá věta o. z. o., neboť tento předpis toliko ukládá vlastníku pozemku v zájmu souseda povinnost, aby prostranství svoje po pravé straně hlavního vchodu od prostranství sousedova ohradil, nevylučuje však platnost předpisů řádu stavebního co do přípustnosti a způsobu provedení tohoto ohrazení s ohledem na zájmy veřejné.

Spojení dvora s ulicí nebylo by arcí ve smyslu § 65 stav. ř. přiměřeno ohledům policie požárové tehdy, kdyby znemožňovalo nebo podstatně sťažovalo hasičské práce v případě požáru, a byla by tedy i tato okolnost zákonným důvodem odepřítí povolení k přístavbě, která by takové znemožnění nebo znesnadnění hasičských prací měla za následek. Než omezení, jež policejní norma § 65 ukládá stavebníkovi, nesahají již podle povahy své dále, než aby stavebník svůj vlastní stavební objekt upravil tak, aby zabezpečen byl snadný přístup k hasičským pracem na jeho vlastním objektu. Není možno vyvozovati z ní další závazek stavebníka, aby se postaral o možnost hasících prací také na budovách sousedních, když majetníci jich o snadný přístup k nim v zájmu požárního bezpečí svého vlastního majetku se nepostarali a ani úřad, konsentuje tyto jejich budovy, o zabezpečení jejich s hlediska policie požárové nedbal. Stavební řád nemá žádného předpisu, dle něhož bylo by možno ukládati stavebníkovi omezení z důvodů požární závadnosti sousedních budov. Tím méně bylo by možno tak činiti pouze z důvodu, aby byl k nim opatřen dostatečný přístup za účelem provádění prací hasičských. Takové omezení stavebníka ve prospěch sousedů vybočovalo by již z mezí omezení policejních, jaká stavební řád má na mysli, a vyžadovalo by proto výslovného zákonného podkladu. Je věcí sousedů samých, aby na snadný přístup k hašení svých objektů při požáru pamatovali, a nelze proto, že toho opomenuli, zatěžovati sousedního stavebníka. Bylo by proto ovšem přípustno odepíratí žádané povolení k přístavbě tehdy, když by projektovaná přístavba přičila se požárním ohledům na budovu, o kterou jde, nikoli však tehdy, kdyby byla v odporu toliko se zájmy požárové policie budov sousedních.

Žalovaný úřad v daném případě — jak nepochybně vysvítá ze znění naříkaného rozhodnutí, ve spojení s výsledky komisionelního řízení stavebního a posudkem požárního znalce — posuzuje přiměřenost projektovaného spojení dvora s ulicí, měl na mysli toliko ohledy policie požárové a pohyboval se tedy po této stránce v mezích direktiv, které zákon uvažování jeho stanovil. Ani výtku, kterou stížnost činí předchozímu řízení v tom směru, že nebyl také technický znalec dotázán o tom, je-li projektovaná přístavba na závalu přiměřenému spojení dvora s ulicí po rozumu § 65 stav. ž., není důvodnou. Úřad totiž pochybnosti své o přiměřenosti spojení s hlediska policie požárové, které bylo proň jedině směrodatným, nečerpá z technické povahy stavby, nýbrž jedině z okolnosti, že stěžovatel k účelům svého obchodu užívá dvora jako skladiště lihovin; posudek o tom opatřil si pak slyšením zvláštního znalce, totiž velitele místních hasičů, kterému vzhledem k postavení, které hasičským sborům a jejich velitelům přiznává V. hlava řádu policie požárové ze dne 25. května 1876 č. 45 z. z., způsobilost k podání dobrozdání znaleckého v uvedeném směru odepřítí dojista nelze, a proti němuž strana při komisionelním řízení stavebním také žádných námitek nevznesla.

Naproti tomu shledal však soud, že dobrozdání tohoto znalce, které je podkladem naříkaného rozhodnutí, neposkytuje pro úsudek, že projektovaná přístavba neponechává po rozumu zákona přiměřeného spojení dvora stěžovatelova s ulicí, dostatečné opory. Vyjádření totiž, jak patrné z jeho znění shora uvedeného, jednak neuvádí žádných skutečností, z nichž by vzhledem k projektované šířce a výšce nového průjezdu nutně vyplýval závěr, že zamýšlenou přístavbou přístup do dvorka bude velice omezen a že u porovnání s nynějším stavem znemožní se jí pro nedostatek místa provést na dvorku při požáru hasící práce, dále pak neobsahuje také ničeho o tom, proč je z důvodů policie požárové naprosto nutno, aby vjezd do výše zůstal plně volný a zda by nebylo lze zájmy požární s dostatek zajistiti i tehdy, kdyby se vjezd do dvorka v prvním patře zastavil. Jednak a hlavně však vyjádření ono klade důraz na to, že projektovaným průjezdem znesnadněny by byly hasící práce na budovách sousedních, a shledává tedy přístavbu požárově závadnou vzhledem k těmto budovám sousedním. Žalovaný úřad, uznáv na základě tohoto posudku, že projektované spojení nebylo by přiměřeným ve smyslu § 65 stav. ř., vychází zřejmě z právního názoru, že v základě tohoto šu lze ukládati stavebníkovi omezení také s ohledem na požárně-policejní zájmy budov sousedních, kterýžto názor, jak svrchu dovoďeno, neshoduje se se zákonem. Poněvadž zemský správní výbor následkem tohoto mylného výkladu zákona opomenul vyšetřiti a zjistiti dále, zda projektovaná přístavba u srovnání s nynějším stavem způsobila by znemožnění nebo podstatné stížení hasičských prací na samé budově stěžovatelů, a zdali z tohoto důvodu byla by tedy na úkor zákonem požadovanému přiměřenému spojení dvora jejich s ulicí, takže skutková podstata naříkaného rozhodnutí důsledkem nesprávného právního nazírání zůstala neúplnou, bylo rozhodnutí dle § 7 zák. o správ. soudě zrušiti.

Č. 945.

Zcizení obecního jmění (Čechy): I. * Zemský výbor jest jako rekursní instance oprávněn zrušiti usnesení obecního zastupitelstva ve